

Dosarul nr. 2ra-703/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Mardari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Grădinaru Eugenia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Grădinaru Eugenia împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Grădinaru Eugenia și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 09 noiembrie 2018, Grădinaru Eugenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la data de 26 februarie 2016 a încheiat cu SA „Moldasig” contractul de asigurare medicală în străinătate, fiind eliberată polița de asigurare nr. BSS/16 248. Conform pct. 2.1 din contract, asigurătorul se obligă să achite asiguratului la producerea riscului asigurat despăgubirea de asigurare în limita și termenii conveniți. Iar, conform pct. 3.1, obiectul contractului de asigurare îl constituie viața și sănătatea persoanei asigurate, cheltuieli neprevăzute ca rezultat al unei maladii ori a unui accident în afara țării, ce ține de cazul asigurat.

A susținut că la 12 martie 2016 a suferit un accident, rezultat cu o fractură la picior în timp ce se afla într-o călătorie în Israel. La indicațiile asigurătorului, a fost internată într-un spital din orașul Ierusalim, unde urma să-i fie efectuată o intervenție

chirurgicală. Pentru inițierea procedurii de tratament s-a cerut prezentarea poliței de asigurare medicală pentru străinătate întru acoperirea costului serviciilor medicale prestate de urgență. În acest sens, administrația spitalului pe parcursul a 4 zile a dus tratative cu asigurătorul, toată această perioadă fiindu-i administrate calmante și interzisă mâncarea, deoarece medicii o pregăteau pentru intervenție chirurgicală. În final, din explicațiile medicilor a înțeles că SA „Moldasig” a refuzat achitarea costului intervenției chirurgicale și a dispus unilateral repatrierea ei în Republica Moldova, fără a-i acorda asistența medicală adecvată.

Reclamanta a menționat că a fost tratată cu cruzime și lăsată în aeroportul din Ierusalim fără supraveghere și nu a fost îmbarcată la cursa spre Kiev, fiind ulterior ajutată de personalul din aeroport și fiindu-i restabilit biletul pentru o cursă ulterioară. După revenirea în Republica Moldova a fost supusă unor intervenții chirurgicale și a urmat o perioadă lungă de recuperare.

Consideră că, drept urmare a acțiunilor SA „Moldasig” a fost lipsită de asistență medicală calificată și i s-a cauzat un prejudiciu material și moral.

A solicitat încasarea din contul SA „Moldasig” a despăgubirii de asigurare în sumă de 24 450,98 de lei (18 152,01 lei pentru medicamente și intervenția chirurgicală și 6325,97 de lei cheltuieli medicale suportate la Ierusalim) și a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Concretizând ulterior acțiunea, Grădinaru Eugenia a renunțat la pretențiile ce țin de recuperarea prejudiciului material, susținând doar solicitările în partea ce ține de repararea prejudiciului moral (f.d. 59).

Prin hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Grădinaru Eugenia a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 25 noiembrie 2019 Grădinaru Eugenia a declarat apel împotriva hotărârii din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Grădinaru Eugenia și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că instanța de fond întemeiat a dispus respingerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, în condițiile în care art. 1398 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) prescrie expres că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral, cauzat prin acțiune sau omisiune. Reieșind din conținutul acestei norme, dreptul persoanei la recuperarea prejudiciului moral este condiționat de faptul stabilirii acestui drept de legea materială specială și anume Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21

decembrie 2006, care are prioritate față de Codul civil ce conține reglementări generale privind repararea prejudiciului moral.

La caz, instanța de apel a constatat că legea specială nu conține reglementări privind repararea prejudiciului moral, ci doar dreptul asiguratului, în cazul survenirii cazului asigurat, la repararea prejudiciului material.

La data de 22 decembrie 2020 Grădinaru Eugenia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel.

A indicat că prin acțiunile intimatei, i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice suportate în urma creării incomodităților și a stării de nervozitate, ca rezultat al comportamentului neadecvat și obraznic al SA „Moldasig”.

Cu referire la prevederile art. 1398 și 1422 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), recurenta a menționat că este în drept să solicite repararea prejudiciului moral cauzat de intimată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 octombrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa Eugeniei Grădinaru la data de 01 decembrie 2020 (f.d. 161), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, Grădinaru Eugenia a indicat că a primit copia deciziei instanței de apel la 13 decembrie 2020, prin intermediul serviciului poștal.

Astfel, recursul declarat la data de 22 decembrie 2020, este în termen.

La 29 martie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei SA „Moldasig”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 172).

Referința nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grădinaru Eugenia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Grădinaru Eugenia, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Grădinaru Eugenia, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Grădinaru Eugenia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic